

Voortgangsrapportage 1

Project Verdeelsystematiek gemeentelijk bijdrage aan VRGZ

Hoofdstuk indeling

Samenvatting en beslispunten

1. Aanleiding en duiding projectvoorstel
2. Huidige financiering
3. Gemeentefonds, cluster OOV en onderzoek Cebeon
4. Scenario's in andere veiligheidsregio's:
 - Uiteenzetting scenario's
 - Keuze nader uit te werken scenario's

Samenvatting

Bij de definitieve besluitvorming tot regionalisering van de brandweer in juni 2012 besloot het algemeen bestuur (AB) van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) om de voor het grootste deel historisch gegroeide brandweerbudgetten over te dragen aan de VRGZ. Daarnaast besloot het algemeen bestuur een opdracht te geven aan het dagelijks bestuur om een bestuurlijke commissie in te stellen met als opdracht te onderzoeken of een andere verrekenings-methode van de brandweerkosten haalbaar en wenselijk is. Alle alternatieve methoden hebben een herverdelingseffect, waardoor er een aantal gemeenten meer bijdraagt en een aantal gemeenten minder bijdraagt

In opdracht van de bestuurlijke commissie is een werkgroep samengesteld met vertegenwoordiging van alle deelnemende gemeenten. Deze werkgroep heeft het projectvoorstel geduid en geïnventariseerd hoe andere Veiligheidsregio's met dit onderwerp omgaan. Op basis van onderstaande criteria zijn vijf verdeelmodellen beschreven en gewogen.

Criteria

1. Bevorderend voor regionale solidariteit;
2. Bevorderend voor de doorontwikkeling van de brandweer en daarmee bevorderend voor bestuurlijke afwegingen ten aanzien van het regionale risicoprofiel en het daarop volgende dekkingsplan;
3. Transparant op basis van variabelen, structuurkenmerken of maatstaven die extern worden gepubliceerd;
4. Eenvoudig;
5. Rechtvaardig, wordt als redelijk en billijk ervaren;
6. Duurzaam;

De te hanteren verdeelmodellen:

1. Huidige verdeelsystematiek totale kosten
2. Verdeling totale kosten VRGZ op basis van inwonertallen;
3. Verdeling totale kosten VRGZ op basis van Cebeon-maatstaven;
4. Mix-modellen; (CEBEON en inwoneraantallen)
5. Verdeling van brandweerspecifieke lasten op basis van het in 2015 vast te stellen dekkingsplan brandweer (verdeling kosten o.b.v. normbedragen), en verdeling van de lasten voor overige taken op basis van inwonertallen.

Een aantal van de verdeelmodellen maakt gebruik van de weging binnen het Gemeentefonds, subcluster Brandweer en Rampenbestrijding. In het kader van de herijking van het gemeentefonds wordt deze weging echter herzien. Bekendmaking van de resultaten van dit onderzoek wordt in de meicirculaire van 2015 verwacht. In dit onderzoek worden de rijksbijdragen aan de veiligheidsregio's (o.a. BDUR) ook meegenomen. Bekendmaking van de resultaten hiervan wordt verwacht in juni 2015. De startdatum voor de gewijzigde uitkering aan gemeenten en de veiligheidsregio is naar verwachting 2016.

Op basis van deze eerste beoordeling voldoet scenario 5 aan relatief weinig van de criteria en is deze inhoudelijk lastig vorm te geven. Om het inzicht met financiële effecten van de overige zo compleet mogelijk te maken stellen we voor om scenario's 1 tot en met 4 uit te werken in de vervolgrapportage.

Hoofdstuk 1 Aanleiding en duiding projectvoorstel

Bij de definitieve besluitvorming tot regionalisering van de brandweer in juni 2012 besloot het algemeen bestuur (AB) om de voor het grootste deel historisch gegroeide brandweerbudgetten over te dragen aan de Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ). Daarnaast besloot het algemeen bestuur een opdracht te geven aan het dagelijks bestuur om een bestuurlijke commissie in te stellen met als opdracht te onderzoeken of een andere verrekenings-methodiek van de brandweerkosten haalbaar en wenselijk is. Alle alternatieve methodieken hebben een herverdelingseffect, waardoor er een aantal gemeenten meer bijdraagt en een aantal gemeenten minder bijdraagt.

De bestuurlijke commissie heeft een werkgroep met vertegenwoordiging van alle deelnemende gemeenten samengesteld om deze opdracht uit te werken. Een mogelijk alternatief model is een bestuurlijke afweging. De werkgroep verzamelt en analyseert de verschillende mogelijkheden, zodat de bestuurlijke commissie op basis van de rapportages een weloverwogen advies kan uitbrengen aan het algemeen bestuur.

Het streven is om het projectvoorstel in twee rapportages uit te werken, waarbij er een optie in de planning is opgenomen voor een derde rapportage. Dit in verband met de impact van veranderingen binnen het subcluster Brandweer en Rampenbestrijding van het gemeentefonds bij de meicirculaire, het effect op gemeentefonds van de samenvoeging van de gemeenten Millingen aan de Rijn, Ubbergen en Groesbeek (MUG) en de overdracht van de brandweerkazernes. In bijlage 5 is de bestuurlijke planning schematisch weergegeven. De twee rapportages worden op de volgende wijze ingedeeld:

Voortgangsrapportage 1

1. Aanleiding en duiding projectvoorstel
2. Huidige financiering
3. Overdracht kazernes
4. Scenario's in andere veiligheidsregio's:
 - Uiteenzetting scenario's
 - Keuze nader uit te werken scenario's
5. Gemeentefonds, cluster OOV¹ en onderzoek Cebeon²

Voortgangsrapportage 2

- Een aantal modellen zal vervolgens doorgerekend worden met de cijfers van de VRGZ. Deze doorgerekende modellen zullen vervolgens afgezet worden tegen de huidige bijdrage van de gemeenten aan de VRGZ. Deze stap geeft inzicht in de herverdelingseffecten van mogelijke alternatieve verdelingssystematieken.

Projectvoorstel

Het beoogd resultaat van het project is inzicht in de huidige en onderzoek naar mogelijk alternatieve verdeelsystematieken voor de totale gemeentelijke bijdragen aan de VRGZ, voor het basispakket van het huidige begrotingsprogramma Crisisbeheersing en rampenbestrijding (C&R). Dit programma behelst de kosten van brandweer, GHOR, gemeenschappelijke meldkamer en het veiligheidsbureau, inclusief de daarbij behorende overhead. Specifieke maatwerktaken van gemeenten worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

De volgende uitgangspunten hanteren wij in ons onderzoek:

- De alternatieve verdeelsystematieken moet voldoen aan het meegegeven kader van het AB en moet kunnen rekenen op voldoende bestuurlijk en politiek draagvlak bij de leden van het

¹ Openbare Orde en Veiligheid

² Centrum Beleidsadviserend Onderzoek

algemeen bestuur, colleges van B&W en de raden van de deelnemende gemeenten. (zie hoofdstuk 4)

- Gezien de planning & control cyclus van de gemeenten ligt het niet voor de hand om een eventueel nieuw verdeelmodel al met ingang van begrotingsjaar 2016 toe te passen. Uitgangspunt is invoering in begrotingsjaar 2017 te hanteren. Dit eventueel met terugwerkende kracht indien besluitvorming lang op zich laat wachten. Daarbij is het belangrijk om in de afweging van een verdeelmodel ook de resultaten mee te nemen van het Cebeon-onderzoek naar de herverdeling van het cluster openbare orde en veiligheid van het gemeentefonds. De bekendmaking hiervan wordt in de meicirculaire van 2015 verwacht.
- We beperken ons tot verdeling van gemeentelijke bijdragen. In de projectgroep overdracht brandweerkazerne is meermalen aangegeven dat de inbreng van de kapitaallasten in relatie tot het objectieve kostenniveau van onderhoud leidt tot een te hoge budgetoverdracht van gemeenten naar VRGZ. Er is toen gekozen voor een afbouwregeling tot het jaar 2017 in afwachting van de verdeeldiscussie. Dit betreft de hoogte van het bedrag en niet de verdeling en zal dus binnen de VRGZ op een ander platform moeten worden opgepakt. Daarnaast zijn er ook actualiteiten die impact kunnen hebben op de bekostiging van de VRGZ. Hierbij moet men denken aan bijvoorbeeld de gevolgen van de herziening van de BDUR³ van de VRGZ. Dit maakt dus geen deel uit van de opdracht van deze projectgroep.
- Volumediscussie wordt niet hier gevoerd: het gaat om de verdeling van het huidige totale gemeentelijke budget.

³ Brede Doeluitkering Rampenbestrijding

Hoofdstuk 2 Huidige financiering

De veiligheidsregio's worden voor de uitgaven (inclusief overhead) voor de brandweer, GHOR, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de meldkamer gefinancierd uit twee bronnen: bijdragen van de deelnemende gemeenten en een bijdrage via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR).

Waarom twee financieringsbronnen?

Dit hybride model van financiering is een gevolg van de keuze voor verlengd lokaal bestuur op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de uitvoering van de (wettelijke) taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing; de veiligheidsregio's⁴.

Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)

De jaarlijks te ontvangen doeluitkering kent een vaste en een variabele component. De vaste bijdrage bestaat uit een basisbedrag dat voor alle regio's gelijk is. Het variabele deel wordt bepaald op basis van bijzondere structuurkenmerken (onder meer aantal inwoners, oppervlakte, bebouwing) en het risicobeeld van de regio. Deze rijksbijdrage is een tegemoetkoming in de kosten die voortvloeien uit de uitoefening van taken door het bestuur van de veiligheidsregio en is niet kostendekkend bedoeld.

De veiligheidsregio moet deze BDUR-uitkering besteden aan de wettelijke taken van de veiligheidsregio. Deze financiering maakt het mogelijk om gericht specifieke doelen te realiseren, zoals technologische vernieuwingen. Daarnaast stelt het Rijk middelen voor specifieke onderwerpen beschikbaar gesteld (zoals het communicatiesysteem C2000).

Tot 2012 steeg de BDUR. Op het budget van de BDUR is met ingang van 2012 tot en met 2015 een doelmatigheidstaakstelling toegepast van jaarlijks 1,5%.

Gemeentelijke bijdragen

Er zijn in het land grote verschillen in de manier waarop gemeenten de financiering van de veiligheidsregio's bepalen. In veel veiligheidsregio's worden de kosten verdeeld op basis van historie: de ontwikkeling van de diensten en de daarmee samenhangende uitgaven. Dat heeft geleid tot grote verschillen tussen gemeenten. Die verschillen hangen samen met structurele kenmerken, zoals de omvang van de veiligheidsregio en de bevolking, het risicoprofiel, etc. Tevens hangt deze diversiteit sterk samen met verschillen in takenpakket van de veiligheidsregio's: voert een veiligheidsregio naast de verplichte wettelijke taken ook niet-wettelijke taken uit, in opdracht en voor kosten van de deelnemende gemeenten?

Het is voor de veiligheidsregio's en deelnemende gemeenten een vaak ingewikkelde opgave om te komen tot geaccepteerde wederzijdse afspraken. In enkele veiligheidsregio's wordt een zo objectief mogelijke financieringssystematiek ontwikkeld, waarbij aan de hand van een aantal parameters wordt bepaald hoeveel de deelnemende gemeenten aan de veiligheidsregio dienen af te dragen. Verderop in deze notitie worden voorbeelden hiervan beschreven.

Regionalisering van de brandweer

In 2011 heeft Cebeon onderzoek uitgevoerd naar de financiële effecten van de regionalisering van de brandweer. In dat onderzoek komen de onderzoekers tot de conclusie dat de regionalisering leidt tot incidentele meerkosten en structurele inverdieneffecten, op grond waarvan de conclusie kan worden getrokken dat de regionalisering na een aantal jaren (volgens Cebeon gemiddeld zeven jaar) zal leiden tot een besparing.

⁴ Deze wettelijke taken zijn benoemd in de Wet veiligheidsregio's.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Ook de VRGZ ontvangt een uitkering via de BDUR. Voor de regio Gelderland-Zuid bedraagt de jaarlijkse bijdrage circa € 6.460.000 (2015, exclusief effecten herverdeling). Daarnaast ontvangt de VRGZ bijdragen van de deelnemende gemeenten. Tot de regionalisering van de brandweer was deze bijdrage gebaseerd op inwoneraantal. Voor elke inwoner van Gelderland-Zuid ontving de VRGZ een gelijk bedrag. Daarmee werden de uitgaven voor de toenmalige regionale brandweer, de GHOR, meldkamer en de rampenbestrijding en crisisbeheersing, inclusief de overhead, gefinancierd. De Regionale Ambulancevoorziening (RAV) is eveneens onderdeel van de VRGZ. De financiering (inclusief voor de overhead) hiervan gebeurt door de zorgverzekeraars. Daarom vallen de bijdragen voor de RAV buiten het onderzoek naar een optimale verdeelsystematiek van de gemeentelijke bijdragen aan de VRGZ.

Na regionalisering van de brandweer (1 januari 2013) ontving de VRGZ naast deze inwonerbijdrage een bijdrage voor de uitvoering van de brandweertaken, zoals die op het moment van regionalisering werden uitgevoerd door de gemeentelijke brandweerkorpsen en het regionale korps. Er is toen voor gekozen om deze bijdrage voor de brandweezorg te baseren op de historisch gegroeide brandweerbegrotingen van de deelnemende gemeenten, aangevuld met enkele nader benoemde bijdragen.

Begroting VRGZ 2016

De begroting van de VRGZ voor 2016 bedraagt in totaal € 40.750.000. De bijdrage uit de BDUR is € 6.460.000 en de gemeentelijke bijdrage bedraagt € 34.290.000. Van de gemeentelijke bijdrage heeft een bedrag van ongeveer € 4.000.000 betrekking op de overname van de brandweerkazernes door de VRGZ. De verhouding tussen de bijdrage op basis van inwonersaantal en op basis van historie (inclusief de verrekening van de overdracht van de kazernes) bedraagt bij benadering 13% respectievelijk 87%.

Financieel overzicht

In onderstaande tabel een overzicht van de gemeentelijke bijdrage in vogelvlucht.

Gemeenten	Aantal inwoners	Gemeentelijke bijdrage 2015	Overige**	Gemeentelijke bijdrage 2016
Beuningen	25.324	994.841	72.537	1.067.378
Druten	18.204	698.606	86.932	785.538
WMW	18.435	970.936	260.475	1.231.411
Buren *	25.970	1.678.965	133.456	1.812.421
Culemborg *	27.623	1.718.545	8.618	1.727.163
Geldermalsen	26.309	1.384.448	370.024	1.754.472
Neerijnen *	12.010	844.484	44.075	888.559
Lingewaal	11.065	771.571	212.832	984.403
Groesbeek	34.380	1.850.407	122.072	1.972.479
Nijmegen	167.410	10.360.173	1.489.755	11.849.928
Neder-Betuwe	22.565	1.342.107	158.178	1.500.285
Tiel	41.850	1.986.398	253.073	2.239.471
Wijchen	41.010	1.734.417	361.648	2.096.065
Heumen	16.388	934.468	182.928	1.117.396
Maasdriel	24.165	1.317.097	183.484	1.500.581
Zaltbommel	27.200	1.535.032	227.686	1.762.718
	539.908	30.122.495	4.167.774	34.290.269

* de bijdrage van deze gemeenten zal nog wijzigen als gevolg van de huurafspraken voor de kazernes die niet worden overgedragen

** Kazernes, BTW-compensatie en indexering, zie bijlage 3 voor specificatie en toelichting

In bijlage 3 is een uitgebreid overzicht is weergegeven wat de gemeentelijke bijdragen zijn aan de VRGZ in 2015 en 2016.

Binnen het programma Crisis- en Rampenbestrijding is de verdeling van het aandeel in de kosten (2016) als volgt:

Organisatieonderdeel	Aandeel
Brandweer	88%
Veiligheidsbureau	6%
GHOR	4%
Meldkamer*	2%

*De meldkamers worden ongevormd tot landelijke meldkamers. Het effect op de kosten is op dit moment onduidelijk.

Overdracht brandweerkazernes

Eén van de gevolgen van regionalisering van de brandweer was de overdracht in eigendom van de brandweerkazernes van gemeenten naar de VRGZ. Hiervoor waren twee redenen:

- Financieel: bij ongewijzigd beleid zou een aantal gemeenten reeds gecompenseerde btw moeten terugbetalen aan het Rijk. Ook bij niet overdragen vallen kosten rondom de kazernes, zoals onderhoud, buiten het BTW-compensatiefonds.
- Beleidsinhoudelijk: vanwege eenduidigheid in sturing en beheer door de VRGZ.

Financiële condities

Voordat deze overdracht kon gebeuren is onderzocht onder welke condities dit kon. De eigenaarslasten van de kazernes die niet onder de herzieningsplicht vallen worden in 2015 één op één overgedragen aan de veiligheidsregio ten behoeve van de financiering en exploitatie van de (kazerne)gebouwen. Kapitaallasten (rente en afschrijving) en onderhoudslasten vormen de belangrijkste componenten.

Kapitaallasten

Bij de uitname van kapitaallasten is rekening gehouden met de lineaire afschrijvingsreeks van de gemeenten met toepassing van het rentepercentage van 3,55% voor de periode tot 2016 totdat de nieuwe verdeelsystematiek van bijdragen van gemeenten aan de VRGZ bekend is.

Onderhoudslasten

De hoogte van de onderhoudslasten wordt bepaald door het vaststellen van een planningshorizon van 10 jaar, in combinatie met een onderhoudscyclus voor dakwerkzaamheden van 25 jaar en een conditiescore 3 ('redelijk') voor de overige gebouwonderdelen.

Overige afspraken

Tijdens de inventarisatie van kazernes en gemeentelijke kantooruimtes is gebleken dat op een aantal kleine onderdelen aanvullende afspraken nodig zijn ten aanzien van huisvesting. Naar gelang de aard van de aanvullende afspraken worden deze in een tussen de gemeente en veiligheidsregio nog op te maken notariële akte, dienstverleningsovereenkomst of huurovereenkomst vastgelegd.

Hoofdstuk 3 Gemeentefonds, cluster OOV en onderzoeken Cebeon

Gemeenten ontvangen geld van het Rijk om hun taken uit te voeren. Een deel van dit geld komt uit het Gemeentefonds en wordt uitgekeerd in de vorm van algemene uitkeringen. De uitkeringen uit het Gemeentefonds zijn voor de gemeenten vrij besteedbaar. De toebedeling van de uitkering is niet maatgevend, maar een indicatie.

In het gemeentefonds is een verdeling gemaakt per cluster. Het relevante cluster voor de VRGZ is het cluster Openbare Orde en Veiligheid, specifiek het subcluster Brandweer en Rampenbestrijding. In onderstaande tabel de gewichten van het Cluster OOV met een specificatie voor Brandweer en rampenbestrijding (gewichten per sept 2014). Zoals eerder vermeld wordt een aanpassing van de gewichten in cluster verwacht bij de meicirculaire (gemeentefonds).

GF gewichten maatstaven subcluster Brandweer en rampenbestrijding	Huidig	Nieuw*
inwoners	0,33-	0
kernen met minstens 500 adressen	27.341,61	55.443,10
woz waarde niet woningen (in miljoenen)	312,39	337,28
nieuwbouwwoningen	0	0
huishoudens met laag inkomen (drempel)	0	0
minderheden	0	0
minderheden (drempel)	0	0
klantenpotentieel lokaal	1,08	0,67
klantenpotentieel regionaal	2,51	2
land	2,07	4,79
binnenwater	2,05	4,79
buitenwater	5,08	4,8
opp. bebouwing totaal	103,86	127,98
woonruimten	29,37	36,8
omgevingsadressendichtheid	15,30	12,98
omgevingsadressendichtheid (drempel)	0	0
kernen	2.190,96	3.139,18
bedrijfsvestigingen	5,11	5,7
vast bedrag voor iedere gemeente	45.121,10	0

***Voorlopig; besluitvorming heeft nog niet plaatsgevonden.**

In de afgelopen jaren is het budget dat binnen het Gemeentefonds beschikbaar was voor rampenbestrijding en crisisbeheersing gestegen en zijn ook de uitgaven van gemeenten fors gestegen; in de loop van tien jaren gaat het om meer dan een verdubbeling van het budget. Deze kostenverhogingen hangen samen met ontwikkelingen op:

- vakinhoudelijk gebied (toenemende kwaliteitseisen, ontwikkelingen in de crisisbeheersing, strengere en complexere regelgeving en toenemende complexiteit van de branden);
- organisatorisch gebied (vorming van veiligheidsregio's, wijzigingen in het Arbeidstijdenbesluit, veranderingen rondom het functioneel leeftijdsontslag (FLO) en de veranderende rol van vrijwilligers);
- maatschappelijk gebied (toename van fysieke en maatschappelijke risico's, minder vertrouwen van burgers in de overheid, minder acceptatie van risico's).

Een belangrijk deel van de stijging houdt verband met ontwikkelingen die buiten de invloedssfeer van gemeenten (de belangrijkste financiers) liggen, waaronder cao-afspraken.

Onderzoeken Cebeon

Uit onderzoek van Cebeon naar de besteding van middelen uit het Gemeentefonds blijkt over het algemeen dat de feitelijke uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding hoger liggen dan het ijkpunt dat in het gemeentefonds wordt gehanteerd om de hoogte van de bijdrage te bepalen.

Na afronding van de evaluatie Wet veiligheidsregio's hebben de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Veiligheid en Justitie (VenJ) besloten om de herijking van het subcluster 'Brandweer en rampenbestrijding' in het Gemeentefonds en de BDUR in één onderzoek aan te besteden. In opdracht van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Financiën voert het Centrum Beleidsadviserend Onderzoek (Cebeon) sinds 2010 onderzoeken uit in het kader van het periodiek onderhoud van het Gemeentefonds. Aanleiding hiervoor is de eerder geconstateerde scheefgroei tussen de feitelijke netto-lasten van gemeenten en de verdeling van de middelen in het Gemeentefonds. Tevens doet Cebeon in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie een onderzoek naar de opbouw van de BDUR.

Gemeentefonds

Cebeon verricht momenteel een onderzoek naar de herijking van het Gemeentefonds. Het Cebeon constateert dat door een toenemende verschuiving van taken naar regionaal niveau de feitelijke kostenverschillen tussen de deelnemende gemeenten in een veiligheidsregio buiten beeld kunnen raken. Het betreft vooral het onderdeel 'Brandweer en rampenbestrijding', binnen het cluster Openbare Orde en Veiligheid. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als regio's een globale bijdrageregeling gebruiken, zoals een gelijke bijdragen per inwoner voor alle gemeenten, ongeacht hun verschillen in structuurkenmerken. Er is dan ook geen helder beeld van kostenontwikkeling per type gemeente, wat het volgen van de lastenontwikkelingen in de toekomst zal bemoeilijken.

BDUR

Aanleiding voor VenJ om de BDUR te herijken zijn:

- de vorige herijking dateert van 1 januari 2008;
- de Wet veiligheidsregio's, die per 1 oktober 2010 van kracht is geworden
- de regionalisering van de brandweer per 1 januari 2014.

Voor de BDUR moet het onderzoek de verdeelsystematiek van het beschikbare budget evalueren en herijken. De onderzoekers zullen met onderbouwde verbetervoorstellen komen voor de verdeling van het totaal van de BDUR-middelen. In geval er substantiële financiële herverdeeffecten optreden bij een nieuw verdeelsysteem, moeten de onderzoekers voorstellen doen voor een geleidelijke overgang.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode tussen september en december 2014. Het afronden van de onderzoeksrapporten, het doen van aanbevelingen voor het overgangstraject en advisering hebben tussen december 2014 en februari 2015 plaatsgevonden.

Het voornemen is de resultaten per 1 januari 2016 in te voeren, wat betekent dat deze in de junicirculaire 2015 (BDUR) zal worden gepubliceerd.

Hoofdstuk 4 Scenario's in andere veiligheidsregio's

Landelijk beeld

In een presentatie van de Raad Financiële Verhoudingen (bekostigingsmodel veiligheidsregio's) wordt een beeld gegeven van de gebruikte verdeelmodellen in de veiligheidsregio's:

Inwonerbijdrage	3*
Historisch aandeel	15*
Regionale verdeelsleutel	2
Gemeentefondsmodel	4

*Mengvormen

Opvallend is dat de meeste regio's uitgaan van een model op basis van een historisch tot stand gekomen aandeel. Veel veiligheidsregio's zijn bezig met de vraag rond een alternatief verdeelmodel.

Daarnaast heeft de projectgroep bij de andere veiligheidsregio's de stand van zaken geïnventariseerd. Onderstaand een aantal citaten die we ontleend hebben aan onderzoeksverslagen bij andere veiligheidsregio's. Uit onderstaande citaten blijkt dat veel veiligheidsregio's nog zoekende zijn. Een aantal regio's noemt de verdeling op basis van het cluster Brandweer en Rampenbestrijding in het gemeentefonds, oftewel de Cebeon-maatstaven, als optie voor een nieuwe verdeelsystematiek.

•Veiligheidsregio Midden en West Brabant:

'Veel veiligheidsregio's doen momenteel onderzoek naar het kostenverdeelmodel. De modellen die veelal worden toegepast zijn gebaseerd op de Cebeon-maatstaven of op inwonersaantallen. Een aantal andere veiligheidsregio's is benaderd om te onderzoeken wat logische verdeelmodellen zouden kunnen zijn. Gekeken is naar veiligheidsregio's die een zelfde ontwikkeling doorgaan en/of een zelfde complexiteit hebben als VR MWB.

•Veiligheidsregio Noord-Holland Noord - In verband met de regionalisering wordt momenteel onderzoek gedaan naar het kostenverdeelmodel. Een verdeling op basis van de Cebeon maatstaven wordt hierin als kandidaat meegenomen. Andere varianten zijn verdeling op basis van inwoneraantallen en een verdeelsleutel op basis van de te leveren producten en diensten.

•Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond - Gemeenten betalen een bijdrage per inwoner voor de regionale taken van de veiligheidsregio. Gemeenten betalen voor de basis brandweezorg een procentuele bijdrage aan de begroting op basis van het risicoprofiel, in overeenstemming met de Cebeon normering. Aanvullende taken worden vastgelegd in een DVO.

•Veiligheidsregio Kennemerland - In verband met de regionalisering wordt momenteel onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeelsystematiek. De kosten van de veiligheidsregio (op dit moment nog geen geregionaliseerde brandweer) worden verdeeld op basis van inwoneraantallen.

•Veiligheidsregio Haaglanden - Op dit moment hanteert Veiligheidsregio Haaglanden een kostenverdeelmodel dat grotendeels is gebaseerd op de historische inbreng van gemeenten bij de regionalisering van de brandweer (2010). Veiligheidsregio Haaglanden doet momenteel onderzoek naar een nieuw verdeelmodel. De Cebeon maatstaven wordt meegenomen in dit onderzoek.

•Veiligheidsregio Hollands Midden - De huidige kostenverdeelsystematiek is gebaseerd op inwoneraantallen. De brandweer is net geregionaliseerd en de oude verdeelsleutel wordt nog

steeds aangehouden. Binnen drie jaar na de regionalisering van de gemeentelijke brandweerkorpsen zal een evaluatie van de financiële verdeelsleutel plaatsvinden. Het Algemeen Bestuur zal hiertoe voorstellen aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten voorleggen. Onderdeel van deze evaluatie is in ieder geval een onderzoek naar de mogelijkheden om de gemeentelijke bijdrage te dekken uit de uitkering voor de brandweezorg van het Gemeentefonds (Cebeon).

•Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland - *De kostenverdeelssystematiek is gebaseerd op inwoneraantallen. Op dit moment loopt een onderzoek naar de regionalisering van de brandweer. Een nieuwe verdeelsystematiek is onderdeel van het onderzoek.*

Criteria en verdeelmodellen

In het projectvoorstel is een aantal criteria benoemd waaraan het nieuwe model moet voldoen. Binnen de ambtelijke werkgroep bleek dat niet iedereen eenzelfde interpretatie had bij de meegegeven criteria. Dit heeft ertoe geleid dat allereerst de criteria helder hebben geformuleerd zodat er geen onduidelijkheid meer kan bestaan over de inhoud ervan. Ondanks blijft een aantal criteria subjectief. Onderstaand een overzicht van deze criteria.

- 1 *Bevorderend voor regionale solidariteit*
Rekening houden met herverdeeleffecten met solidariteit naar heden en toekomst.
- 2 *Bevorderend voor de doorontwikkeling van de brandweer en daarmee bevorderend voor bestuurlijke afwegingen ten aanzien van het regionale risicoprofiel en het daarop volgende dekkingsplan.*
Kostengeörienteerd; Het verdeelmodel dient de erkenning van een collectieve belang te bevorderen.
- 3 *Transparant op basis van variabelen, structuurkenmerken of maatstaven die extern worden gepubliceerd:*
Het moet voor eenieder begrijpelijk en te controleren zijn zonder dat gemeenten direct invloed kunnen uitoefenen op de variabelen.
- 4 *Eenvoudig:*
Een simpel model zonder overdaad.
- 5 *Rechtvaardig, wordt als redelijk en billijk ervaren:*
Het model is kosten georiënteerd, er ligt een correlatie tussen de bijdrage en de kosten van de VRGZ; de gebruiker betaalt.
- 6 *Duurzaam:*
Het model is voor een reeks van jaren bruikbaar. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de methodiek van indexeren.

Brandweerkosten kunnen op verschillende manieren worden toegerekend aan gemeenten. Behalve de verdeelmaatstaf van het aantal inwoners kan bijvoorbeeld ook de grootte van het areaal gehanteerd worden. Er zijn veel meer elementen die van invloed zijn op de brandweerkosten.

De projectgroep heeft diverse onderzoeken naar verbetering van de verdeelsystematiek van veiligheidsregio's bestudeerd. Op basis hiervan hebben wij de verschillende modellen van de verschillende regio's, naast de huidige hoofdzakelijk historisch bepaalde verdeelsystematiek gelegd, en vervolgens mede aan de hand van de gestelde criteria met elkaar vergeleken.

1. Huidige verdeelsystematiek totale kosten.

De huidige verdeelsystematiek is opgebouwd uit twee onderdelen. Ten eerste een deel op basis van inwoneraantallen voor de taken die de VRGZ voor de regionalisering had, zoals GHOR, GMK, Veiligheidsbureau en de Regionale Brandweer. Dit betreffen nog steeds regionale taken, zij het dat de brandweertaken van alle gemeenten nu worden uitgevoerd door de veiligheidsregio. Ten tweede een deel op basis van historisch opgebouwde kosten van brandweer in de afzonderlijke gemeente. Deze historische kosten zijn het gevolg van specifieke kenmerken van gemeenten en besluitvorming rond inzet en investering in de brandweer in de specifieke gemeenten.

2. Verdeling totale kosten VRGZ op basis van inwonertallen;

In deze verdeelsystematiek worden alle kosten op basis van inwonersaantallen verdeeld. Dat betekent dat iedere inwoner van Gelderland-Zuid hetzelfde bedrag betaalt, ongeacht de verschillen tussen de gemeenten (o.a. risico's).

3. Verdeling totale kosten VRGZ op basis van Cebeon-maatstaven:

De verdeling op basis van de Cebeon-maatstaven staat gelijk aan een verdeling op basis van gewicht in het gemeentefonds, specifiek het cluster Crisis en rampenbestrijding.)

4. Mix-modellen

- a. Verdeling van brandweerspecifieke lasten op basis van Cebeon-maatstaven, lasten voor overige taken op basis van inwonertallen;

De verdelingsmethodiek is een combinatie van eerste 3. De regionale taken GHOR, GMK en het Veiligheidsbureau verdelen op basis van inwonersaantallen en de brandweertaken op basis van Cebeon-maatstaven.

- b. Uitkering subcluster C&B en tekort VRGZ verdelen per inwoner

Deze verdelingsmethodiek is een combinatie van model 1 en 3.

- 5. Verdeling van brandweerspecifieke lasten op basis van het in 2015 vast te stellen dekkingsplan van de brandweer (verdeling kosten o.b.v. normbedragen), en verdeling van de lasten voor overige taken op basis van inwonertallen.

Deze verdeelsystematiek is opgebouwd uit twee onderdelen. Ten eerste een deel op basis van inwonersaantallen voor de taken die de VRGZ voor de regionalisering had, zoals GHOR, GMK en Veiligheidsbureau. Dit betreffen nog steeds regionale taken. Ten tweede een deel op basis van een dekkingsplan met normbedragen.

In onderstaand schema zijn de verschillende modellen beoordeeld aan de hand van de bovengenoemde criteria.

	1. Historische budgetvolumes	2. Inwoneraantal	3. Gemeentefonds	4. Brandweer Cebeon	5. normbedragen
Criteria					
Solidariteit	o	o	o	o	o
Doorontwikkeling	X	o	o	o	o
Transparant	X	v	v	v	X
Eenvoudig	v	v	v	o	X
Rechtvaardig	X	X	v	v	v
Duurzaam	X	v	v	v	X
1	Historische budgetvolumes				
Solidariteit	o				
Doorontwikkeling	X	Staat doorontwikkeling in de weg, blijven achterom kijken			
Transparant	X	Niet gebaseerd op basis van variabelen, structuurkenm. of variabelen			
Eenvoudig	v	Bestaande verdeling			
Rechtvaardig	X	In de toekomst geen relatie meer tussen bijdrage en kosten			
Duurzaam	X	Is niet in lijn met de inkomsten vanuit het gemeentefonds			
2	Verdeling kosten obv inwoners				
Solidariteit	o				
Doorontwikkeling	o	Staat doorontwikkeling niet in de weg			
Transparant	v	Eenvoudig. Alle kosten worden verdeeld langs inwoneraantallen			
Eenvoudig	v	Idem			
Rechtvaardig	X	Niet kostengeoriënteerd			
Duurzaam	v	Voor een reeks van jaren bruikbaar			
3	Verdeling totale kosten obv Cebeon maatstaven				
Solidariteit	o				
Doorontwikkeling	o	Staat doorontwikkeling niet in de weg			
Transparant	v	Grondslagen percentage Cebeon maatstaven helder			
Eenvoudig	v	Grondslagen percentage Cebeon maatstaven helder			
Rechtvaardig	v	Beslist kostengeoriënteerd			
Duurzaam	v	Voor een reeks van jaren bruikbaar			
4a	Brandweerkosten Cebeon, overige inwoneraantallen				
Solidariteit	o				
Doorontwikkeling	o	Staat doorontwikkeling niet in de weg			
Transparant	v	Grondslagen percentage Cebeon maatstaven helder maar ingewikkelder			
Eenvoudig	o	Ingewikkelder dan variant 3			
Rechtvaardig	v	Beslist kostengeoriënteerd			
Duurzaam	v	Voor een reeks van jaren bruikbaar			
4b	Doorzetten cluster C&B (CEBEON) en tekort VRGZ op basis van inwoneraantallen				
Solidariteit	o				
Doorontwikkeling	o	Staat doorontwikkeling niet in de weg			
Transparant	v	Grondslagen percentage Cebeon maatstaven helder maar ingewikkelder			
Eenvoudig	o	Ingewikkelder dan variant 3			
Rechtvaardig	v	Beslist kostengeoriënteerd			
Duurzaam	v	Voor een reeks van jaren bruikbaar			
5	Brandweer specifiek obv normbedragen dekkingsplan overige taken obv inwoners				
Solidariteit	o				
Doorontwikkeling	o	Kan beperkt worden door minder rechtvaardige verdeling			
Transparant	X	Erg complexe verdeelsystematiek			
Eenvoudig	X	Erg complexe verdeelsystematiek			
Rechtvaardig	v	Correlatie tussen bijdrage en kosten			
Duurzaam	X	Is niet in lijn met de inkomsten vanuit het gemeentefonds			

Toelichting: x = voldoet niet aan criteria, o = neutraal en v = voldoet aan criteria

Toelichting per verdeelmodel:

1. Huidige verdeelsystematiek totale kosten:

Het huidige systeem is het uitgangspunt van dit model. De historische kosten zijn het gevolg van specifieke kenmerken van gemeenten en besluitvorming rond inzet en investering in de brandweer in de specifieke gemeenten. Het huidige systeem voldoet niet aan alle voorwaarden, maar wel aan een deel.

2. Verdeling totale kosten VRGZ op basis van inwonertallen;

Een bijzonder eenvoudige en transparante methode. Deze methode houdt alleen rekening met de inwoneraantallen en weegt geen andere kenmerken van de verschillende gemeenten. Het model voldoet op rechtvaardig na aan de voorwaarden en is een daarmee een optie.

3. Verdeling totale kosten VRGZ op basis van Cebeon-maatstaven

Dit model is duurzaam en onafhankelijk. Naast het aantal inwoners en het areaal wordt daarbij tevens rekening gehouden met onder andere de bebouwingsdichtheid, de aanwezigheid van oppervlaktewater, het aantal woonkernen en het aantal bedrijfsvestigingen. Een kostenmodel op basis van het deel van het Gemeentefonds dat individuele gemeenten ontvangen wordt aangeduid als de Cebeon-methode. We gaan dan uit van de nieuwe maatstaven zoals die in meicirculaire 2015 gepubliceerd worden.

4a. Verdeling van brandweerspecifieke lasten op basis van Cebeon-maatstaven, lasten voor overige taken op basis van inwonertallen;

Dit model scoort gelijk aan model 3 en heeft daarmee de zelfde voor en nadelen.

4b. Doorzetten deel gemeentefonds cluster Crisis en Rampenbestrijding (verdeling CEBEON-maatstaven) en tekort VRGZ op basis van inwonertallen;

Dit model scoort gelijk aan model 3 en heeft daarmee de zelfde voor en nadelen.

5. Verdeling van brandweerspecifieke lasten op basis van het in 2015 vast te stellen dekkingsplan (verdeling kosten o.b.v. normbedragen), en verdeling van de lasten voor overige taken op basis van inwonertallen.

Dit model is niet eenvoudig, subjectief en heeft een sterk beleidsinhoudelijke component.

Op basis van deze eerste beoordeling voldoet scenario 5 aan relatief weinig van de criteria en is deze inhoudelijk lastig vorm te geven. Om het inzicht met financiële effecten van de overige zo compleet mogelijk te maken stellen we voor om scenario's 1, 3, 4a en 4b uit te werken in de vervolgrapportages.

Bijlage 1 Wat is een veiligheidsregio?

Een veiligheidsregio is een regionaal samenwerkingsverband voor brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit verplichte samenwerkingsverband is gebaseerd op de Wet veiligheidsregio's (2010) en op de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het bestuur van een veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Sinds 1 januari 2015 bestaat de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) uit zestien gemeenten⁵.

Het gebied waaraan de VRGZ haar diensten verleent, heeft een oppervlakte van circa 1.040 km² en telt ruim 540.000 inwoners. Het gebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van drie vaarwegen (Neder-Rijn, Waal en Maas), diverse snelwegen (A2, A15, A50 en A73) en een goederenspoorverbinding (Betuweroute). De regio heeft voornamelijk een landelijk karakter, met landbouw, veeteelt en fruitteelt. Het oosten van de regio, rondom Nijmegen, heeft een overwegend stedelijk karakter.

De Veiligheidsregio bevat met de Waal de belangrijkste transportader over water in Nederland. Het vervoer van goederen en grondstoffen, waaronder ook gevaarlijke stoffen, tussen Europoort en Duitsland vindt plaats over deze rivier. Dat vervoer gebeurt daarnaast over de snelwegen en het spoor. Verder zijn er in de regio een aantal BRZO-bedrijven. Risico's zijn onder meer overstromingsgevaar, ongelukken met gevaarlijke stoffen (rivier- en wegtransport) en bosbranden (rondom Groesbeek).

Organisatie VRGZ

In opdracht van het bestuur werkt de VRGZ aan een veilige regio, waarin rampen en crises zo goed mogelijk voorkomen en bestreden worden.

Dit gebeurt door de vijf sectoren van de VRGZ:

- Sector Veiligheidsbureau, waarin medewerkers van brandweer, GHOR, gemeenten, politie, defensie, provincie, het openbaar ministerie en het waterschap Rivierenland in een netwerkorganisatie samenwerken aan het ontwikkelen, organiseren, borgen en coördineren van multidisciplinaire plannen, processen en oefeningen die nodig zijn voor een professionele rampenbestrijdings- en crisisbeheersingsorganisatie.
- Sector Brandweer, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet veiligheidsregio's. Die omvatten de uitvoering van de brandweezorg voor de zestien gemeenten: het inventariseren van en adviseren over risico's op branden, rampen en crises; het daadwerkelijk bestrijden van branden en het beperken van ongevallen daarbij en de voorbereiding op en hulpverlening bij andere ongevallen dan brand. Voor het uitvoeren van deze taken kent de brandweer twee begrotingstechnische producten: het product Risicobeheersing, dat bijvoorbeeld gaat over brandpreventie, externe veiligheid, advisering vergunningen en het product Incidentbestrijding, dat het daadwerkelijk bestrijden van de incidenten omvat. Binnen beide producten is het ondersteunende product Operationele Voorbereiding ondergebracht.
- Sector Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK), die de meldkamers van ambulance, brandweer en politie omvat. Die zijn fysiek bij elkaar gehuisvest. De sector GMK verwerkt de meldingen die binnenkomen (onder meer via 112). De sector GMK beoordeelt welke inzet nodig is. Voor de

⁵ Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Groesbeek (samenvoeging van de gemeenten Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Ubbergen. Vanaf 1 januari 2016 heet deze gemeenten 'Berg en Dal'), Heumen, Lingewaard, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.

burger in nood fungeert de sector GMK als eerste aanspreekpunt. Voor de operationele diensten van politie, brandweer en ambulancezorg functioneert zij primair als verbindings- en alarmeringskamer. De sector GMK functioneert tevens als informatie- en coördinatieknooppunt in de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

- Sector GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), die zorg draagt voor de advisering, coördinatie en aansturing van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises. De GHOR is evenals het Veiligheidsbureau een netwerkorganisatie die er samen met haar ketenpartners (waaronder ziekenhuizen, huisartsen, ambulancedienst, GGD) voor zorgt dat de geneeskundige hulpverlening voor, tijdens en na een ramp of (dreigende) crisis adequaat geregeld is.
- Sector RAV (regionale ambulancevoorziening), die het ambulancevervoer in de regio exploiteert. De RAV beschikt over ambulances en motoren die zijn gestationeerd op meerdere ambulancestandplaatsen in de regio. Deze worden zo snel en efficiënt mogelijk ingezet voor ambulancehulpverlening.
Ambulancezorg is geen wettelijke taak op basis van de Wet veiligheidsregio's. In het verleden is de keus gemaakt om de ambulancezorg onder te brengen in de voorloper van de VRGZ. De kosten van de ambulancevoorziening worden volledig gedragen door de zorgverzekeraars.

De sectoren worden in hun primaire processen beleidsmatig en secretariael ondersteund door een stafafdeling en een secretariaat. De ondersteunende bedrijfsvoeringstaken (personeel, ICT, financiën, facilitaire zaken, archivering en huisvesting) worden verzorgd door de afdelingen Financiën & Control, Personeel & Organisatie en ICT & Facilitaire Zaken. Deze drie afdelingen verzorgen deze diensten tevens voor de GGD Gelderland-Zuid.

Bijlage 2 Begroting VRGZ

De programmabegroting 2016 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bestaat uit twee programma's, te weten:

- Crisis- en Rampenbestrijding;
- Regionale Ambulancevoorziening.

De kosten van deze programma's zijn inclusief kosten overhead.

De brandweertaken zijn in de begroting van de VRGZ onderdeel van het programma Crisis- en Rampenbestrijding. Alle taken van de VRGZ, uitgezonderd de taken van de RAV, zijn productgroepen binnen dit programma.

Opbouw begroting programma Crisis- en Rampenbestrijding na regionalisering

De begroting van dit programma is als volgt opgebouwd:

- Gemeentelijke brandweerbegroting.
- Bestaande inwonerbijdrage aan de VRGZ ten behoeve van de 'oude' taken van de VRGZ en waarin dus nog een deel ten behoeve van de voormalige regionale brandweer.
- Bijdrage overhead nieuwe organisatie (op basis van inwoneraantal).
- Bijdrage wettelijke eisen (kwaliteitszorgsysteem en vakbekwaamheid).

Hierop werden structurele bezuinigingen en incidentele bedragen in mindering gebracht. Dit wordt hieronder toegelicht.

Om de gemeentelijke kosten van ontvlechting te reduceren zijn incidentele en structurele maatregelen genomen.

Incidenteel

- de extra overhead van de nieuwe organisatie werd gefaseerd opgebouwd gedurende een periode van één jaar;
- de vergoeding van de kapitaalslasten materieel werd over een periode van vier jaar⁶ gefaseerd;
- er werd een éénmalige uitkering verstrekt aan de gemeenten uit de reserves van de VRGZ op basis van inwoneraantal.

Structureel

- er werd een bezuiniging toegepast op de brandweerbegroting VRGZ na regionalisering, in drie jaar oplopend tot 5%;
- er werd een bezuiniging toegepast op de begroting van de VRGZ (programma rampenbestrijding en crisisbeheersing), in vier jaar oplopend tot 10%;
- de kosten van harmonisatie van rechtspositieregelingen werden binnen de begroting van de VRGZ opgevangen en niet doorberekend naar de gemeenten;
- de vacatures bij de VRGZ werden tegelijk intern en voor de deelnemende gemeenten opengesteld.

BTW-compensatie en overdracht brandweerkazernes

Ten gevolge van de regionalisering van de brandweer verviel voor de veiligheidsregio's de mogelijkheid om via de deelnemende gemeenten de btw op de uitvoering van de brandweertaken gecompenseerd te krijgen. Immers, brandweertaken waren geen gemeentelijke taken meer. Voor de VRGZ kon die btw-compensatie in 2013 (dus gedurende één jaar na regionalisering) nog wel. Toen werd ook duidelijk dat als gevolg van de regionalisering de reeds gecompenseerde btw voor de (ver)bouw van brandweerkazernes, die na 2004 hebben plaatsgevonden, door de betreffende gemeenten terugbetaald zou moeten worden aan het rijk, als kazernes na 1 januari 2014 eigendom blijven van de gemeenten. Dit wordt 'herziening' genoemd. Dit ging om een totaalbedrag van € 1,6 miljoen. Het algemeen bestuur heeft besloten om in overleg met alle gemeenten er naar te streven om alle kazernes (ook die van vóór 2004) over te dragen aan de VRGZ. Dit, om eenduidigheid te krijgen in sturing en beheer.

De bestuurlijke commissie 'Overdracht brandweerkazernes' heeft onderzoek gedaan naar de voorwaarden waaronder de kazernes worden overgedragen aan de VRGZ. Dit onderzoek richtte zich vooral op de over te dragen kapitaallasten en onderhoudsbudgetten. Eind 2014 heeft het algemeen bestuur een besluit hierover genomen en de deelnemende gemeenten gevraagd om te besluiten onder deze condities hun kazernes over te dragen.

De kazernes van de gemeenten, die vielen onder de herzieningsplicht, hebben dit (met voorrang) per 1 januari 2014 gedaan en daarmee herziening weten te voorkomen. Over het onderhoud en beheer zijn aparte afspraken gemaakt, net zoals voor andere lasten die samenhangen met de kazernes (bijvoorbeeld eigenaarslasten, schoonmaak, energie). In 2014 zijn afspraken gemaakt met de gemeenten om in 2015 budgetten te kunnen overdragen van gemeenten aan de VRGZ.

⁶ Dit gold voor de gemeenten Beuningen, Buren, Culemborg, Lingewaal, Neerijnen, West Maas en Waal, Wijchen en de MUG-gemeenten.